

ASM Kiviainespalvelu Oy, Kivimäen maanlajitus ja louhinta, Sipoo, YVA-ohjelma / lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Ympäristöterveysjaosto 21.09.2023 § 88
2163/11.05.00.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Paula Hänninen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitusta ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 22.9.2023 osoitteeseen kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi. Viitteeksi UUDELY/4010/2023. Asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimakiYVA

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa sijaitsevalle määräalalle 753-423-8-1-M601. Alue sijaitsee Sipoon Flyholmarnan ampumaradan välittömässä läheisyydessä ampumaradan eteläpuolella noin 7 km Sipoon keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee alueen itäpuolella lähellä hankealuetta. Hankealueen lähimmät lomarakennukset sijaitsevat Porvoon kunnan puolella, hankealueen ja Öljytien (seututie 148) itäpuolella. Hankealueelta rakennuksille on noin 700 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta kaakossa Porvoon kunnan alueella ja luoteessa Sipoon kunnan alueella.

Alueen pinta-ala on noin 20 hehtaaria ja mahdollinen täyttömäärä enintään noin 3,9 miljoonaa m³ ktr. Lajitustoiminnan arvioitu kesto on 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen on mahdollista myös läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä vaihtoehtoina ovat:

- VE1: Yhtenäinen täyttöalue
- VE2: Kumpuileva täyttöalue
- VE0: Hanketta ei toteuteta

Maanvastaanotto

Maanvastaanottoalueen vastaanottokapasiteetti on hieman alle 4 000 000 m³. Maanvastaanottoalueen valumavedet kerätään avo-ojilla ja putkituksilla, joilla valumavedet ohjataan Mossakärsbackeniin vesienkäsittelyjärjestelmän kautta.

Maanvastaanottoalueelle otetaan vastaan rakennustoiminnassa syntyviä pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia. Alueelle tuotavat massat koostuvat hyötykäyttöön kelpaamattomista hienojakoisista koheesiomaalajeista (savi tai siltti) ja moreenista sekä kivistä ja

lohkareista.

Aluetta voidaan kiviaineksenoton aikana käyttää rakentamiseen soveltuvien maamassojen, kuten murskeen, lyhytaikaisena välivarastona. Hyödynnettävät maamassat varastoidaan omille varastoalueilleen.

Kuljetustiestö ja liikenteen suuntautuminen

Ajo hankealueelle tapahtuu nykyistä ampumaradalle johtavaa, noin 500 m pitkää tieyhteyttä pitkin Öljytieltä. Liikenteestä arviolta puolet tulee hankealueelle Nikkilän ja puolet Kulloon suunnalta.

Vuotuinen läjityskapasiteetti 400 000 m³ tarkoittaa noin 700 000 tonnia ylijäämämaata. Mikäli kuormat tuodaan 45 t vetoisilla yhdistelmäajoneuvoilla, tarkoittaa se noin 16 000 kuormaa vuodessa, joka jaettuna 300 työpäivälle tarkoittaa noin 53 kuormaa ja 106 ajotapahtumaa per toimintapäivä. Keskimäärin alueella kävisi 3–4 yhdistelmäajoneuvoa per aukiolotunti.

Raskaan liikenteen lisäksi hankealueelle suuntautuu hieman henkilöautoliikennettä, jonka arvioitu määrä on kaikissa toteutusvaihtoehtoisissa 5–10 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Henkilöautoliikenne aiheutuu lähinnä alueella työskentelevien työmatkaliikenteestä. Liikennettä hankealueelle on arkivuorokausina klo 6–22 välisenä aikana.

Pohjavesi

Hankealue ei sijaitse luokitelluilla pohjavesialueilla. Lähimmät alueet ovat idässä oleva Mickelsbölen (Porvoo) pohjavesialue 3,7 km päässä (0161307, 1 lk) sekä etelässä Boxbyn pohjavesialue 3,3 km (0175308, 2 lk) päässä. Lännessä, Nikkilästä Sipoonjokilaaksoa Söderkullaan asti laskeva pohjavesialueiden yhdistelmä sijaitsee noin 5 km etäisyydellä hankealueesta. Alueilla ei ole käytössä olevia vedenottamoita, mutta ne voivat toimia varavedenottamoina.

Pohjavettä voi muodostua vähäisiä tai kohtalaisia määriä hankealueen pohjois- ja eteläosissa olevilla rinnealueilla, joilla maaperä on GTK:n maaperäkartan perusteella hiekkamoreenia.

Yksi lähde on aiempien tietojen mukaan sijainnut lähimmän ampumaradan (SMY ry) luoteispuolella, 200–250 m päässä hankealueesta.

Kauempana olevan Sipoon Keskusampumaradan (SSG rf) alueen keskellä on käytössä oleva talousvedenhankintaan käytetty porakaivo, johon on matkaa hankealueen rajalta yli 500 m. Porvoon kaupungin puolella olevilla kiinteistöillä saattaa olla talousvesikaivo. Kiinteistöt sijaitsevat hankealueen itäpuolella Mossakärrsbäckenin varrella.

Pintavesi

Hankealueen vedet ohjautuvat alueen läpi kulkevaan puroon Mossakärrensbackeniin. Puro virtaa itä-kaakkoon ja sen nimi muuttuu Grindängsbäckeniksi, joka noin 10 km hankealueen jälkeen laskee Mustijokeen. Mustijoki laskee Kulloon kohdalla Suomenlahteen.

Hankealueen lähin järvi on Savijärvi noin 2 km luoteeseen. Järvi sijaitsee eri valumaalueella (Suomenlahden rannikkoalueeseen kuuluvan Nevasjoen valuma-alue, 81.043, Ekholm 1993).

YVA-menettelyssä tehdyn arvion perusteella olennaisimmat vaikutustyypit tämän hankkeen ympäristövaikutusten kannalta ovat todennäköisesti hankkeesta aiheutuvat vaikutukset liikenteeseen, maisemaan ja ihmisiin sekä meluvaikutukset.

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen:

- vaikutukset liikenteeseen
- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset ihmisen elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen (ml. virkistys)
- meluvaikutukset
- pölypäästöt
- vaikutukset luonnonoloihin
- vaikutukset pintavesiin
- vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin
- vaikutukset maankäyttöön
- vaikutukset ilmastoon

Melu- ja pölyvaikutuksia tarkastellaan lähtötietojen perusteella rajatulla alueella. Meluvaikutukset rajautuvat noin 1–2 kilometrin etäisyydelle hankealueesta sekä sellaisille kuljetusreiteille, joilla kuljetukset muodostavat merkittävän osan tieosuuden kokonaisliikenteestä. Pölyvaikutukset rajautuvat pääosin hankealueeseen eli noin 0,5 kilometrin etäisyydelle.

Hankkeessa melua ympäristöön aiheutuu kiviaineksen louhinta-vaiheessa louhinnan ja murskauksen työkoneista ja läjitysvaiheessa työmaakoneista, kuormien tyhjennyksistä ja ajoneuvoliikenteestä. Meluvaikutuksia arvioidaan hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen osalta elinkaaren eri vaiheille laskennallisella mallinnuksella. Melutaso selvitetään erikseen kiviaineksen louhinnan ja murskauksen osalta sekä läjitystoiminnan osalta.

Hankkeen eri toiminnoista alkuvaiheessa tapahtuva kiviaineksen murskaus aiheuttaa ilmaan hiukkaspäästöjä. Läjitystoiminnassa eniten pölyämistä taas aiheuttaa maa- ja kiviaineksen käsittely sekä tienpintojen kuraantumisesta aiheutuva pölyäminen.

Maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankealueelta sekä noin yhden kilometrin säteellä hankealueesta. Arvioinnissa tarkastellaan pohjaveteen vaikuttavia tekijöitä. Selostuksessa arvioidaan hankkeen eri vaihtoehtojen vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjaveden muodostumiseen, virtaussuuntaan, määrään ja laatuun, sekä mahdolliset

vaikutukset lähistöllä sijaitseviin talousvesikaivoihin ja pohjavesialueisiin ja niihin liittyvään vedenhankintaan.

Pintavesiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa huomioidaan alueen pintavesiolosuhteet, valuma-alueet sekä pintavesien purkureitit. Arviointi tehdään purkureitin vesialueille.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan pääasiallisesti hankkeen lähialueella eli noin kahden kilometrin etäisyydellä. Ihmisiin kohdistuvat liikennevaikutukset arvioidaan hankealueelle johtavalla kuljetusreitillä sekä niillä päätieverkon teillä, joilla ylijäämämassoja tullaan merkittävässä määrin kuljettamaan.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.